

با توسعه میادین نفت و گاز، ظرفیت تولید افزایش یافت

اکتشافی و حفاری در دریای خزر خبر داد و گفت: در حال حاضر ساخت یک سکوی حفاری نیمه‌شناور به پایان رسیده و هم‌زمان با سی‌امین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی راه‌اندازی می‌شود. برای سرعت بخشیدن به عملیات اکتشاف و حفاری باید از دو یا سه سکوی دیگر (از طریق خریداری یا اجاره) بهره‌برداری کنیم و فعالیت‌ها را گسترش دهیم. از سوی دیگر در خلیج فارس میادین جدیدی شناسایی شده‌اند که برخی از آنها مشترک است و باید بهره‌برداری از آنها را به سرعت آغاز کنیم و نیازمند عزم جدی در تقویت ناوگان حفاری می‌باشد.

این خودباوری در ما ایجاد شد که می‌توانیم در بسیاری از زمینه‌ها روی پای خود بایستیم.

تحقق آرمان‌های انقلاب: استقلال ملی در صنعت نفت

مهندس سروشی با اشاره به اینکه استقلال کشور از بزرگترین آرمان‌های انقلاب و امام راحل بوده است، اظهار داشت: در تحقق این آرمان، گام‌های بسیار در صنعت نفت برداشته شده است، بسیاری از میادین فعلی به دست نیروهای ایرانی کشف و مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند که تولید و بهره‌برداری از آنها به طور کامل توسط ایرانیان انجام می‌شود. در حال حاضر رویکرد تصمیم‌گیری‌ها همسو با منافع ملی است و توان اداره و خودکفایی صنعت نفت به اثبات رسیده است. وی ادامه داد: شرایط پس از انقلاب ما را به سمتی سوق داد که به توان داخلی اتکاء کرده و این خودباوری در ما ایجاد شد که می‌توانیم در بسیاری از زمینه‌ها روی پای خود بایستیم و خیلی از طرح‌ها را بدون اتکاء به شرکت‌های خارجی به بهره‌برداری برسانیم. قبل از انقلاب ۹۷ درصد کالاهای صنعت نفت وارداتی بود، اما بعد از انقلاب، تغییر روند وابستگی سبب شد تا امروز بیشتر کالاها در داخل تولید شوند و تنها در مواردی اقدام به خرید کالاهای خارجی کنیم که تولید آن قطعه یا تجهیزات در داخل مقرون به صرفه نباشد یا کالاهایی که از تکنولوژی‌های خاص برخوردار باشند. وی افزود: هر چند وقوع بحران‌های مالی جهانی و کاهش بهای نفت سبب کندی روند تأمین اعتبار سرمایه‌گذاری در بخش نفت و گاز شده ولی تولید این محصولات هم‌چنان از سودآوری مناسبی برخوردار است. ما طبق برنامه‌های پیش‌بینی شده به قوت پیش خواهیم رفت و هیچ‌گونه توقفی نخواهیم داشت. این نتیجه همان خودکفایی و اداره صنعت به دست نیروهای داخلی است که جنگ تحمیلی، تحریم اقتصادی و بحران‌های دیگر نتوانستند در وضعیت تولید نفت و گاز ایران تأثیرگذار باشند.

شایان ذکر است که در این پیشرفت‌ها، نیروی انسانی بیشترین و اساسی‌ترین نقش را داشته است و کارکنان زحمتکش، صدیق و کارآمد شرکت ملی نفت ایران با تمام وجود در شرایط سخت و دشوار و در زمان جنگ تحمیلی در زیر بمباران‌های دشمن با فداکاری و از خودگذشتگی در جهت پایداری تولید تلاش کرده‌اند و الحمدلله موفق نیز بوده‌اند.

گردآورنده: وحید دخانی

مقدمه

چندی پیش به مناسبت سی‌امین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، پایگاه اطلاع‌رسانی شرکت ملی نفت ایران مصاحبه‌ای در خصوص وضعیت فعلی تولید نفت و گاز و دستاوردهای صنعت نفت با مهندس سروشی مدیر نظارت بر تولید نفت و گاز شرکت ملی نفت ایران انجام داد. قصد داریم به طور خلاصه به اهم موارد این گفت‌وگو اشاره کنیم:

مهندس بهمن سروشی ضمن اعلام دستیابی به ظرفیت‌های جدید تولید با توسعه میادین نفت و گاز در مورد میزان تولید نفت کشور قبل از انقلاب گفت: ظرفیت تولید قبل از انقلاب نزدیک به ۶ میلیون بشکه در روز می‌رسید. این روش تنها به منظور تولید سریع از میادین نفتی ایران طراحی شده بود و سقف تولید نه تنها صیانتی نبود بلکه آسیب‌های جدی به مخازن نفت وارد کرد. وی با مقایسه ضریب بازیافت مخازن نفتی در قبل از انقلاب (حدود ۲۲ درصد) و رقم فعلی که به ۲۷/۵ درصد رسیده ادامه داد: در حال حاضر حتی میادین نفتی با ضریب بازیافت ۴۰ درصد داریم که نشان‌دهنده درستی روش‌های برداشت از مخازن هیدروکربوری در مقایسه با دوران پیش از انقلاب است. وی اشاره کرد: برخی تصور می‌کنند وقتی یک چاه در مخزن نفتی حفر می‌شود همواره تولیدی یکسان دارد و منبع فناپذیری است. در صورتی که هر مخزن یک نقطه اوج تولید دارد و بعد از آن کاهش می‌یابد. میادین بزرگ نفتی ما امروز در نیمه دوم عمر تولید خود قرار دارند و با اقدامات صورت گرفته، سعی شده مقدار تولید نفت حفظ شود.

میزان تولید نفت به بیش از ۴/۲ میلیون بشکه در روز رسیده است

وی این تلقی را که تولید نفت ایران در سال‌های اخیر دچار افت شده است را نادرست خواند و گفت: تولید نفت بعد از جنگ ۲/۷ میلیون بشکه در روز بود که با وجود صدمات ناشی از جنگ آن را توسعه دادیم و ضمن جبران افت سالانه، میزان تولید را به بیش از ۴/۲ میلیون بشکه در روز رسانده‌ایم. به عنوان مثال در سال ۷۵ که تولید نفت به ۳/۷ میلیون بشکه در روز رسیده بود ما هر ساله با افت تولید ۳۰۰ هزار بشکه رو به رو بودیم که تا سال ۸۷ عملاً بیش از ۲ میلیون بشکه کاهش تولید ناشی از افت فشار داشتیم. به عبارت دیگر چنانچه برنامه‌های توسعه میادین نفتی، برنامه‌های تزریق گاز و اقدامات مهندسی برای نگهداشت تولید پیگیری نمی‌شد هم‌اکنون سقف تولید نفت ایران ۱/۷ میلیون بشکه در روز بود.

بخش تولید و پالایش گاز که قبل از انقلاب کمتر مورد توجه قرار می‌گرفت، از رشد چشمگیری برخوردار بوده است. تولید گاز در قبل از انقلاب رقم بسیار پایینی بوده که طبق آمارها ظرفیت تولید گاز سبک در حدود ۵۰ میلیون مترمکعب در روز بوده است. در سال‌های بعد از انقلاب سرمایه‌گذاری در توسعه و بهره‌برداری از میادین گازی نیز با جدیت پیگیری شد. نتیجه این فعالیت‌ها سبب شد تا در زمستان سال جاری (در اوج مصرف) تولید و عرضه ۵۰۰ میلیون مترمکعب گاز در روز به پالایشگاه‌ها، بی‌سابقه و یک رکورد ملی محسوب شود.

تقویت ناوگان حفاری در شمال و جنوب

مهندس سروشی همچنین از تلاش برای تسریع در عملیات